CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL PEDRO CRUZ VILLALÓN prezentate la 14 septembrie 2010[1]

Cuprins

I — Introducere ..... I - 2139

II — Cadrul juridic ..... I - 2141

A — Aranjamentul de la Lisabona ..... I - 2141

B — Convenția bilaterală ..... I - 2142

C — Dreptul Uniunii ..... I - 2142

III — Situația de fapt în fața Tribunalului și hotărârea atacată ..... I - 2143

A — Contextul faptic și procedura în fața OAPI ..... I - 2143

B — Rezumatul hotărârii atacate ..... I - 2145

IV — Procedura în fața Curții și concluziile părților ..... I - 2148

V — Câteva considerații prealabile cu privire la articolul 8 din Regulamentul nr. 40/94 .... I - 2148

A — Opoziția întemeiată pe o marcă anterioară înregistrată: articolul 8 alineatele (1) și (2) ..... I - 2149

B — Opoziția întemeiată pe alte semne: articolul 8 alineatul (4) ..... I - 2150

1. În articolul 8 alineatul (4) se face referire la semne foarte eterogene ..... I - 2150

2. Condițiile prevăzute de articolul 8 alineatul (4) sunt orientate spre asigurarea soliditățiisemnelor invocate în temeiul acestuia ..... I - 2153

1 — Limba originală: spaniola.

C — Cu privire la temeinicia aplicării prin analogie, în cazul alineatului (4), a condițiilor prevăzute de articolul 8 alineatul (1) ..... I - 2154

VI — Examinarea recursului ..... I - 2156

A — Cu privire la primul motiv de recurs, referitor la încălcarea articolului 8 alineatul (4) din Regulamentul nr. 40/94 ..... I - 2156

1. Primul aspect al primului motiv de recurs: cu privire la competența OAPI de a constata valabilitatea dreptului invocat în temeiul articolului 8 alineatul (4) ..... I - 2156

a) Argumentele părților ..... I - 2156

b) Apreciere ..... I - 2157

2. Al doilea aspect al primului motiv de recurs: cu privire la condiția „utilizării în comerț” ..... I - 2159

a) Volumul și calitatea utilizării ..... I - 2159

i) Argumentele părților ..... I - 2159

ii) Apreciere ..... I - 2160

b) Teritoriul relevant pentru dovedirea „utilizării în comerț” ..... I - 2163

i) Argumentele părților ..... I - 2163

ii) Apreciere ..... I - 2163

c) Perioada relevantă pentru aprecierea „utilizării în comerț” ..... I - 2165

i) Argumentele părților ..... I - 2165

ii) Apreciere ..... I - 2166

d) Corolar ..... I - 2168

3. Al treilea aspect al primului motiv de recurs: cu privire la condiția „domeniu[lui] de aplicare care depășește domeniul local” ..... I - 2168

a) Argumentele părților ..... I - 2168

b) Apreciere ..... I - 2168

4. Concluzie ..... I - 2172

B — Cu privire la al doilea motiv de recurs, referitor la încălcarea articolului 8 alineatul (4) și a articolului 74 alineatul (1) din Regulamentul nr. 40/94 ..... I - 2173

1. Argumentele părților ..... I - 2173

2. Apreciere ..... I - 2173

C — Admiterea recursului și trimiterea cauzei Tribunalului spre rejudecare ..... I - 2175

VII — Cheltuieli de judecată ..... I - 2175

VIII — Concluzie ..... I - 2176

I — Introducere

1. Prezentul recurs constituie încă un capitol din lunga istorie procesuală care pune față în față producătorul de bere nord-american Anheuser-Busch și producătorul de bere ceh Budějovický Budvar, národní podnik (denumit în continuare „Budvar”), și care numără deja câteva hotărâri pronunțate de această Curte [2]. Deși aceste hotărâri anterioare pot avea o anumită relevanță pentru unele puncte din prezenta cauză, aspectele expuse aici reprezintă o problemă juridică care nu a fost dezbătută până în prezent de jurisprudența noastră.

2 — Ultima este Hotărârea din 29 iulie 2010, Anheuser-Busch/OAPI și Budějovický Budvar (C-214/09 P, Rep., p. I-7665). Pentru mai multe informații cu privire la rădăcinile istorice ale conflictului și la ultimele capitole judiciare ale acestuia, pot fi consultate Concluziile avocatului general Ruiz-Jarabo Colomer din 5 februarie 2009, prezentate în cauza Budějovický Budvar (Hotărârea din 8 septembrie 2009, C-478/07, Rep., p. I-7721).

2. Hotărârea Tribunalului din 16 decembrie 2008, Budějovický Budvar/OAPI – Anheuser-Busch (BUD) [3], atacată cu recurs, a admis acțiunile în anulare formulate de Budvar împotriva unei serii de decizii a Camerei a doua de recurs a Oficiului pentru Armonizare în cadrul Pieței Interne (mărci, desene și modele industriale) (denumit în continuare „OAPI"), care a respins opoziția formulată de Budvar împotriva cererii de înregistrare a denumirii Bud ca marcă comunitară, depusă de Anheuser-Busch.

3. Particularitatea cauzei constă în faptul că Budvar și-a formulat opoziția împotriva acestei înregistrări a denumirii Bud ca marcă comunitară în temeiul articolului 8 alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. 40/94 al Consiliului din 20 decembrie 1993 privind marca comunitară [4] invocând existența unui drept anterior asupra denumirii Bud, constând într-o denumire de origine care ar fi protejată în Austria și în Franța prin două instrumente internaționale.

4. Curtea este astfel chemată să interpreteze pentru prima dată articolul 8 alineatul (4) din Regulamentul nr. 40/94. Aceasta va trebui să efectueze interpretarea într-un caz care nu pare a fi cel mai reprezentativ pentru aplicarea respectivului text de lege. Logica internă a articolului 8 alineatul (4) se potrivește mai bine cu drepturile generate de simpla utilizare a unui semn anume (mărci neînregistrate, de exemplu, dar și, în funcție de legislația națională, anumite denumiri sociale, embleme și alte semne distinctive) decât cu drepturile care beneficiază de protecție datorită unei înregistrări formale, situație care se regăsește în cauza de față.

5. Este posibil ca această din urmă circumstanță să fi influențat sensul general al deciziei Tribunalului, însă considerăm că nu ar trebui să afecteze soluționarea recursului. Interpretarea articolului 8 alineatul (4) trebuie să fie cu siguranță îndeajuns de flexibilă, astfel încât să se adapteze unei mari varietăți de semne cuprinse în sfera de aplicare a acestui articol. Cu toate acestea, interpretarea trebuie să tindă și spre o abordare unitară. În caz contrar, condițiile impuse de această dispoziție nu și-ar putea îndeplini funcția principală de garantare a credibilității și a naturii efective a semnelor respective, pe care i-a atribuit-o legiuitorul comunitar.

6. Aceste condiții se situează astfel pe un plan predominant faptic și din această perspectivă trebuie verificată îndeplinirea acestora. În opinia noastră, la fel trebuie să se procedeze și în prezenta cauză, în care existența unei protecții juridice sistematizate și internaționale ar putea fi considerată o necesitate de adaptare a condițiilor privind

3 — Cauzele conexate T-225/06, T-255/06, T-257/06 și T-309/09, Rep., p. II-3555.

4 — JO L 11, p. 1, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 146.

„utilizare[a]” și „domeniul de aplicare” ale semnului.

ale dreptului de utilizare a acestor denumiri potrivit legislației naționale. În acest cadru, administrațiile țărilor contractante pot declara că nu pot asigura protecția unei denumiri de origine, cu indicarea motivelor, în termen de un an de la primirea notificării de înregistrare.

II — Cadrul juridic

A — *Aranjamentul de la Lisabona*

7. Articolul 1 alineatul 2 din Aranjamentul de la Lisabona privind protecția denumirilor de origine și înregistrarea internațională a acestora [5] prevede că părțile la acordul menționat [6] se angajează să protejeze, pe teritoriile lor, denumirile de origine ale produselor din alte țări ale „Uniunii speciale”, recunoscute cu acest titlu în țara de origine și înregistrate la Biroul internațional prevăzut de Convenția pentru instituirea Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale (denumită în continuare „OMPI”).

8. Conform articolului 5 din Aranjament, înregistrarea denumirilor de origine se efectuează la cererea administrațiilor țărilor contractante, în numele persoanelor fizice sau juridice, publice sau private, titulare

9. Conform articolului 6 și articolului 7 alineatul 1, denumirea de origine înregistrată în temeiul Aranjamentului de la Lisabona nu se poate considera generică atât timp cât este protejată ca denumire de origine în țara de origine.

10. Pe de altă parte, în temeiul normei 16 din Regulamentul Aranjamentului de la Lisabona, în cazul în care efectele unei înregistrări internaționale sunt anulate într-o țară contractantă și declararea nulității nu mai poate face obiectul niciunei căi de atac, declararea nulității trebuie să fie notificată Biroului internațional de către administrația competentă a acestei țări contractante.

11. În temeiul Aranjamentului de la Lisabona, denumirea de origine „Bud” a fost înscrisă la OMPI la 10 martie 1975 sub nr. 598.

5 — Adoptat la 31 octombrie 1958, revizuit la Stockholm la 14 iulie 1967 și modificat la 28 septembrie 1979 (Seria de tratate a Organizației Națiunilor Unite, vol. 828, nr. 13172, p. 205).

6 — În prezent, 26 de țări alcătuiesc „Uniunea de la Lisabona” (http://www.wipo.int/treaties/en), iar printre acestea se numără și Republica Cehă.

B — *Convenția bilaterală*

12. La 11 iunie 1976, între Republica Austria și Republica Socialistă Cehoslovacă a fost încheiat un tratat privind protecția indicațiilor de proveniență, a denumirilor de origine și a altor denumiri ce indică proveniența produselor agricole și industriale (denumit în continuare „convenția bilaterală”) [7].

13. Potrivit articolului 2 din convenția bilaterală, în sensul acesteia, sunt folosiți termenii care constituie indicații geografice, denumiri de origine și alte denumiri care indică proveniența pentru toate indicațiile care se raportează direct sau indirect la proveniența unui produs.

14. Potrivit articolului 3 alineatul (1), „denumirile cehoslovace enumerate în acordul prevăzut la articolul 6 sunt rezervate în Republica Austria exclusiv pentru produsele cehoslovace”. Articolul 5 alineatul (1) partea B punctul 2 menționează berea printre categoriile de produse cehești care beneficiază de protecția instituită prin această convenție, iar anexa B la acordul menționat, la care face referire articolul 6 din convenție, include denumirea „Bud” printre denumirile cehoslovace pentru produse agricole și industriale (subrubrica „bere”).

7 — În ceea ce privește Austria, a fost publicat în *Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich* din 19 februarie 1981 (BGBl. nr. 75/1981) și a intrat în vigoare la 26 februarie 1981 pentru o perioadă nedeterminată.

C — *Dreptul Uniunii*

15. Începând cu 13 aprilie 2009, marca comunitară este reglementată de Regulamentul (CE) nr. 207/2009 [8]. Pentru soluționarea prezentului recurs se aplică totuși *ratione temporis* dispozițiile Regulamentului (CE) nr. 40/94.

16. Articolul 8 alineatul (4) din Regulamentul nr. 40/94, a cărui interpretare face obiectul prezentului recurs, prevede următoarele:

„În cazul opoziției titularului unei mărci neînregistrate sau al unui alt semn utilizat în comerț cu un domeniu de aplicare care depășește domeniul local, marca solicitată este refuzată la înregistrare, atunci când și în măsura în care, în conformitate cu legislația comunitară sau cu legislația statului membru care este aplicabilă acestui semn:

(a) au fost dobândite drepturi pentru acest semn înaintea datei de depunere a cererii de înregistrare a mărcii comunitare sau, dacă este cazul, înaintea datei priorității invocate în sprijinul cererii de înregistrare a mărcii comunitare;

(b) acest semn conferă titularului dreptul de a interzice utilizarea unei mărci mai recente.”

8 — Regulamentul din 26 februarie 2009 al Consiliului privind marca comunitară (JO L 78, p.1).

17. Articolul 43 alineatele (2) și (3) din același regulament prevede următoarele:

„(2) La cererea solicitantului, titularul unei mărci comunitare anterioare care a formulat opoziția aduce dovada că, în decursul a cinci ani ce precedă publicarea cererii de înregistrare a mărcii comunitare, marca comunitară anterioară a făcut obiectul unei utilizări cu bună-credință (a se citi «unei utilizări serioase») în cadrul Comunității pentru produsele sau serviciile pentru care a fost înregistrată și pe care se întemeiază opoziția sau că există motive întemeiate pentru neutilizare, deoarece la data respectivă marca anterioară fusese înregistrată cu cel puțin cinci ani în urmă. În absența unei astfel de dovezi, opoziția va fi respinsă. În cazul în care marca comunitară anterioară nu a fost utilizată decât pentru o parte dintre produsele sau serviciile pentru care a fost înregistrată, aceasta nu se consideră înregistrată, în sensul examinării opoziției, decât pentru acea parte de produse sau servicii.

(3) Alineatul (2) se aplică mărcilor naționale anterioare menționate la articolul 8 alineatul (2) litera (a), înțelegându-se că utilizarea lor în cadrul Comunității se înlocuiește cu utilizarea lor în statul membru în care marca națională anterioară este protejată."

18. Conform articolului 74 alineatul (1) din Regulamentul nr. 40/94, „în cursul procedurii, Oficiul procedează la examinarea din oficiu a faptelor; cu toate acestea, în cazul unei proceduri privind motivele relative de respingere a înregistrării, examinarea este limitată la motivele invocate și la cererile introduse de părți".

III — Situația de fapt în fața Tribunalului și hotărârea atacată

A — *Contextul faptic și procedura în fața OAPI*

19. Anheuser-Busch a formulat la OAPI patru cereri de înregistrare a mărcii comunitare (figurativă și verbală) Bud la 1 aprilie 1996, la 28 iulie 1999, la 11 aprilie 2000 și, respectiv, la 4 iulie 2000.

20. La 5 martie 1999, la 1 august 2000, la 22 mai 2001 și la 5 iunie 2001, Budvar a formulat mai multe opoziții în temeiul articolului 42 din Regulamentul nr. 40/94, invocând în primul rând, în temeiul articolului 8 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 40/94, marca figurativă internațională nr. 361.566,

cu efect în Austria, în țările Benelux și în Italia, și, în al doilea rând, în temeiul articolului 8 alineatul (4) din același regulament, denumirea de origine „Bud” înregistrată la OMPI la 10 martie 1975, cu efect în Franța, Italia și Portugalia în temeiul Aranjamentului de la Lisabona, precum și denumirea de origine a aceluiași nume protejată în Austria în temeiul convenției bilaterale.

21. Prin Decizia din 16 iulie 2004 (nr. 2326/2004), divizia de opoziție a admis parțial opoziția formulată împotriva înregistrării uneia dintre mărcile solicitate. În schimb, prin Decizia din 23 decembrie 2004 (numerele 4474/2004 și 4475/2004) și prin Decizia din 26 ianuarie 2005 (nr. 117/2005), divizia de opoziție a respins opozițiile formulate de Budvar împotriva înregistrării celorlalte trei mărci. Budvar a introdus căi de atac împotriva acestor ultime trei decizii de respingere ale diviziei de opoziție, iar Anheuser-Busch a atacat decizia de admitere în parte din 16 iulie 2004.

22. Prin deciziile pronunțate la 14 iunie 2006 (cauza R 234/2005-2), la 28 iunie 2006 (cauza R 241/2005-2) și la 1 septembrie 2006 (cauza R 305/2005-2), Camera a doua de recurs a OAPI a respins recursurile introduse de Budvar. Printr-o decizie pronunțată la 28 iunie 2006 (cauza R 802/2004-2), camera de recurs a admis recursul introdus de Anheuser-Busch și a respins în totalitate opoziția formulată de Budvar.

23. În aceste patru decizii, camera de recurs a OAPI a arătat în primul rând că Budvar părea că nu se mai referă la marca figurativă internațională nr. 361.566 în susținerea opozițiilor sale, ci numai la denumirea de origine „Bud”.

24. În al doilea rând, camera de recurs a apreciat că era dificil de conceput că semnul BUD poate fi considerat denumire de origine sau chiar indicație indirectă de proveniență geografică, concluzionând prin aceasta că o opoziție nu putea fi admisă, în temeiul articolului 8 alineatul (4) din Regulamentul nr. 40/94, pe baza unui drept prezentat ca denumire de origine, dar care, în realitate, nu era o astfel de denumire.

25. În al treilea rând, camera de recurs, aplicând prin analogie dispozițiile articolului 43 alineatele(2) și (3) din Regulamentul nr. 40/94 și pe cele ale normei 22 din Regulamentul nr. 2868/95 [9], a considerat că dovezile furnizate de Budvar cu privire la utilizarea denumirii

9 — Regulamentul din 13 decembrie 1995 al Comisiei de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 40/94 al Consiliului privind marca comunitară (JO L 303 p. 1, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 189).

de origine „bud” în Austria, în Franța, în Italia și în Portugalia erau insuficiente.

26. În al patrulea și ultimul rând, camera de recurs a considerat că opoziția trebuia respinsă pentru motivul că Budvar nu a demonstrat că denumirea de origine în cauză îi acorda dreptul de a interzice utilizarea ca marcă a termenului Bud în Austria sau în Franța.

B — *Rezumatul hotărârii atacate*

27. La 26 august 2006 [10], la 15 septembrie 2006 [11] și la 14 noiembrie 2006 [12], Budvar a formulat la Tribunal acțiuni în anulare a deciziilor citate pronunțate de camera de recurs. În susținerea concluziilor sale, reclamanta a invocat un motiv unic întemeiat pe încălcarea articolului 8 alineatul (4) din Regulamentul nr. 40/94. Acest motiv unic al Budvar era structurat în două aspecte: primul referitor la valabilitatea denumirii de origine „bud” (camera de recurs a respins teza potrivit căreia semnul BUD constituia denumire de origine) și al doilea referitor la aplicabilitatea condițiilor prevăzute de articolul 8 alineatul (4) din Regulamentul nr. 40/94 (pe care camera de recurs l-a respins și Budvar l-a susținut).

28. Prin Hotărârea din 16 decembrie 2008, atacată în prezentul recurs, Tribunalul a admis acțiunea în anulare formulată de Budvar, admițând primul și al doilea aspect ale motivului unic respectiv.

29. Tribunalul a admis primul aspect al motivului unic, făcând distincția, în vederea examinării acestuia, între denumirea de origine „bud” înregistrată în conformitate cu Aranjamentul de la Lisabona și denumirea „bud” protejată în baza convenției bilaterale.

30. În ceea ce privește prima denumire de origine, Tribunalul a amintit că, potrivit jurisprudenței sale, „validitatea unei mărci naționale nu poate fi contestată în cadrul unei proceduri de înregistrare a unei mărci comunitare” (punctul 88), concluzionând din aceasta că „sistemul creat de Regulamentul nr. 40/94 presupune luarea în considerare de către OAPI a existenței unor drepturi anterioare protejate pe plan național” (punctul 89). Întrucât în Franța efectele denumirii de origine „bud” nu au fost anulate definitiv, Tribunalul a considerat că respectiva cameră de recurs ar fi trebuit să țină seama de legislația națională pertinentă și de înregistrarea efectuată în temeiul Aranjamentului de la Lisabona, fără a putea readuce în discuție faptul că dreptul anterior invocat constituia o „denumire de origine” (punctul 90).

10 — Cauza T-225/06.
11 — Cauzele T-255/06 și T-257/06.
12 — Cauza T-309/06.

31. În ceea ce privește cea de a doua denumire de origine, Tribunalul a subliniat că, în sensul articolului 2 din convenția bilaterală, „este suficient ca indicațiile sau denumirile vizate să se raporteze direct sau indirect la proveniența unui produs pentru a putea fi enumerate în acordul bilateral și pentru a beneficia, în acest temei, de protecția conferită prin convenția bilaterală" (punctul 94). Având în vedere aceste elemente, Tribunalul a constatat săvârșirea unei erori de către camera de recurs atunci când a considerat că denumirea „Bud" este protejată în mod specific ca „denumire de origine" în temeiul convenției bilaterale (punctul 95). Pe de altă parte, Tribunalul a declarat că convenția bilaterală continuă să își producă efectele în Austria în ceea ce privește protecția denumirii „bud", având în vedere că nimic nu arată că Austria sau Republica Cehă ar fi denunțat respectiva convenție, iar litigiile în curs de soluționare din Austria nu s-au finalizat prin pronunțarea unei hotărâri judecătorești definitive (punctul 98).

32. Ținând seama de aceste elemente, Tribunalul concluzionează că articolul 8 alineatul (4) din Regulamentul nr. 40/94 a fost încălcat de camera de recurs atunci când aceasta a apreciat mai întâi că drepturile anterior invocate nu erau o „denumire de origine", apoi că problema dacă semnul BUD era tratat ca denumire de origine protejată, în special în Franța și în Austria, are o „importanță secundară" și atunci când a concluzionat că o opoziție nu putea fi admisă în acest temei (punctele 92 și 97 din hotărârea atacată).

33. Tribunalul a admis și al doilea aspect al motivului unic de anulare referitor la aplicarea condițiilor prevăzute de articolul 8 alineatul (4) din Regulamentul nr. 40/94. În cadrul celui de al doilea aspect, Budvar a formulat de asemenea două obiecțiuni.

34. Prima obiecțiune se referea la condițiile privind utilizarea semnului în comerț și la domeniul de aplicare al acestuia „care depășește domeniul local".

35. În ceea ce privește verificarea cerinței referitoare la utilizarea în comerț a semnelor în conflict, Tribunalul a considerat că respectiva cameră de recurs a săvârșit o eroare de drept prin decizia sa de a aplica prin analogie dispozițiile comunitare referitoare la utilizarea „serioasă" a mărcii anterioare [articolul 43 alineatele(2) și (3) din Regulamentul nr. 40/94]. În primul rând, articolul 8 alineatul (4) din Regulamentul nr. 40/94 nu prevede această utilizare „serioasă" a semnului invocat în sprijinul opoziției (punctul 164 din hotărârea atacată). În al doilea rând, în cadrul articolului 9 alineatul (1) din Regulamentul nr. 40/94, al articolului 5 alineatul (1) și al articolului 6 alineatul (1) din Directiva 89/104/CEE1 [13] 3, Curtea și Tribunalul au arătat în repetate rânduri că „utilizarea unui

13 — Directiva din 21 decembrie 1988 a Consiliului de apropiere a legislațiilor statelor membre cu privire la mărci (JO 1989, L 40, p. 1, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 92).

semn identic cu marca în discuție are loc «în comerț» în măsura în care are loc în contextul unei activități comerciale ce vizează un avantaj economic, iar nu în domeniul privat" (punctul 165). În al treilea rând, în contextul articolului 8 alineatul (4) din Regulamentul nr. 40/94, „este posibil ca anumite semne să nu piardă drepturile care le corespund, chiar în pofida faptului că acestea nu fac obiectul unei utilizări«serioase»" (punctul 166). În al patrulea rând, Tribunalul a subliniat că, prin aplicarea prin analogie în speță a articolului 43 alineatele (2) și (3) din Regulamentul nr. 40/94 și a normei 22 din Regulamentul nr. 2868/95, camera de recurs a analizat în special utilizarea semnului în cauză în Austria, în Franța, în Italia și în Portugalia, separat, respectiv pentru fiecare dintre teritoriile în care denumirea „Bud" beneficiază de protecție, potrivit Budvar, cu toate că semnele la care face trimitere articolul 8 alineatul (4) din regulament „pot face obiectul unei protecții pe un teritoriu specific, chiar dacă nu au făcut obiectul unei utilizări pe respectivul teritoriu, ci numai pe un alt teritoriu" (punctul 167).

36. Tribunalul a considerat de asemenea că „o indicație de origine geografică poate fi utilizată în comerț, la fel ca o marcă", fără ca acest fapt să însemne că denumirea respectivă se utilizează „ca marcă" și că, prin urmare, își pierde funcția principală (punctul 175 din hotărârea atacată).

37. În ceea ce privește cerința referitoare la domeniul de aplicare, Tribunalul a considerat că articolul 8 alineatul (4) din Regulamentul nr. 40/94 se referă la domeniul de aplicare al semnului în conflict, și nu la întinderea utilizării acestuia. Acest domeniu de aplicare cuprinde întinderea geografică a protecției semnului, care depășește domeniul local. Prin urmare, Tribunalul a considerat că camera de recurs a săvârșit încă o eroare de drept atunci când a stabilit, în ceea ce privește Franța, o legătură între dovada utilizării semnului vizat și cerința privind faptul că dreptul în cauză trebuie să aibă un domeniu de aplicare care depășește domeniul local (punctele 180 și 181).

38. Având în vedere considerațiile menționate anterior, Tribunalul a concluzionat că este necesar să se admită ca întemeiată prima critică din cadrul celui de al doilea aspect al motivului unic.

39. A doua obiecțiune a celui de al doilea aspect al motivului unic se referea la dreptul derivat din semnul invocat în sprijinul opoziției. În acest caz, camera de recurs a făcut referire la hotărârile judecătorești pronunțate în Austria și în Franța, concluzionând că Budvar nu a făcut dovada faptului că semnul în cauză îi conferea dreptul de a interzice utilizarea unei mărci mai recente. Tribunalul a reamintit, cu toate acestea, că niciuna dintre hotărârile judecătorești menționate nu a dobândit autoritate de lucru judecat și, în aceste condiții, camera de recurs nu și-ar putea întemeia concluzia numai pe aceste hotărâri, fiind obligată să țină seama și de dispozițiile din legislația

națională invocate de Budvar, inclusiv de Aranjamentul de la Lisabona și de convenția bilaterală (punctul 192). În această privință, Tribunalul a amintit că OAPI trebuie să se informeze din oficiu, prin mijloacele pe care le consideră utile în acest scop, în legătură cu legislația națională a statului membru vizat (punctul 193). A concluzionat, prin urmare, că a fost săvârșită o eroare de către camera de recurs atunci când aceasta nu a ținut seama de toate elementele de fapt și de drept pertinente pentru a determina dacă, în temeiul articolului 8 alineatul (4) din Regulamentul nr. 40/94, legislația statului membru vizat conferă Budvar dreptul de a interzice utilizarea unei mărci mai recente (punctul 199).

IV — Procedura în fața Curții și concluziile părților

40. Recursul formulat de Anheuser-Busch a fost depus la grefa Curții la 10 martie 2009, iar memoriile în răspuns al Budvar și al OAPI au fost depuse la 22, respectiv 25 mai 2009, fără să se depună replică sau duplică.

41. Anheuser-Busch solicită Curții anularea hotărârii atacate (cu excepția primului punct din dispozitiv, referitor la conexarea cauzelor), pronunțarea definitivă asupra cauzei respingând acțiunea introdusă în primă instanță sau, în subsidiar, trimiterea cauzei Tribunalului spre rejudecare, cu obligarea Budvar la plata cheltuielilor de judecată.

42. OAPI a formulat concluzii identice, iar Budvar a solicitat menținerea hotărârii atacate și obligarea recurentei la plata cheltuielilor de judecată.

43. În cadrul ședinței din 2 iunie 2010, reprezentanții Anheuser-Busch, ai Budvar și ai OAPI au prezentat observații orale și au răspuns la întrebările adresate de membrii Marii Camere și de avocatul general.

V — Câteva considerații prealabile cu privire la articolul 8 din Regulamentul nr. 40/94

44. Înainte de a se proceda la examinarea prezentului recurs, trebuie efectuată o analiză generală a articolului 8 alineatul (4) din Regulamentul nr. 40/94, având în vedere că dezbaterea se bazează pe interpretarea acestui articol inedit în jurisprudența Curții. Pentru înțelegerea corespunzătoare a acestuia este necesar să se ia în considerare și celelalte alineate ale articolului 8 citat anterior.

A — *Opoziția întemeiată pe o marcă anterioară înregistrată: articolul 8 alineatele (1) și (2)*

45. Articolul 8 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 40/94 reglementează opoziția la înregistrarea unei mărci comunitare întemeiată pe o marcă anterioară. Alineatul (2) permite în special opoziția întemeiată pe o marcă înregistrată anterior (comunitară, națională sau internațională) și conferă același tratament acelor mărci naționale care, deși nu au făcut obiectul unei înregistrări [14], au devenit notorii într-un stat membru ca urmare a unei utilizări extrem de intense [15].

46. Pentru ca opoziția bazată pe una dintre aceste mărci anterioare să poată fi admisă, Regulamentul nr. 40/94 prevede o serie de condiții.

47. În primul rând, potrivit articolului 43 alineatele (2) și (3) din regulament, marca anterioară invocată trebuie să fi făcut obiectul unei „utilizări serioase" în cadrul Uniunii sau în statul membru respectiv, pentru produsele sau serviciile pentru care a fost înregistrată și în decursul a cinci ani ce precedă publicarea cererii de înregistrare a mărcii comunitare.

48. În al doilea rând, conform dispozițiilor articolului 8 alineatul (1) din regulament, titularul uneia dintre aceste mărci anterioare mai trebuie să facă dovada faptului că marca la a cărei înregistrare se opune este identică sau similară cu a sa și că există un risc de confuzie pe teritoriul în care este protejată marca anterioară, având în vedere identitatea sau similitudinea produselor sau serviciilor desemnate de aceste două mărci [16].

49. A treia cerință o constituie, prin urmare, așa-numitul principiu al specializării: opoziția nu poate fi formulată decât dacă înregistrarea se solicită în legătură cu bunuri sau servicii identice sau similare celor pentru care este protejată marca anterioară. Aplicarea acestui principiu al specializării cunoaște totuși o excepție atunci când este vorba despre mărci de renume în cadrul Comunității sau într-un stat membru. În acest caz, opoziția va fi admisă chiar dacă produsele sau serviciile nu sunt asemănătoare, dacă utilizarea fără motiv întemeiat a mărcii solicitate generează un profit necuvenit din caracterul distinctiv sau din renumele mărcii anterioare sau aduce atingere acestora [articolul 8 alineatul (5)].

14 — Articolul 8 alineatul (2) litera (c) nu prevede nimic în acest sens.

15 — Articolul 6 bis din Convenția de la Paris pentru protecția proprietății industriale din 20 martie 1883 (Seria de tratate a Organizației Națiunilor Unite, vol. 828, nr. 11847, p. 108), la care face trimitere regulamentul comunitar în această privință, prevede protejarea mărcilor de notorietate care aparțin beneficiarilor convenției.

16 — Cu toate acestea, când există identitate între mărci și identitate între produse și servicii, riscul de confuzie se consideră de la sine înțeles: astfel pare să rezulte din articolul 8 alineatul (1) litera (a) din regulament.

B — *Opoziția întemeiată pe alte semne: articolul 8 alineatul (4)*

50. Fără a ține seama de cele de mai sus, articolul 8 din Regulamentul nr. 40/94 prevede și posibilitatea invocării, în cadrul unei opoziții la înregistrarea unei mărci comunitare, a altor semne care nu sunt mărci înregistrate sau mărci de notorietate.

51. Mai concret, articolul 8 alineatul (4) permite formularea opoziției de către „titularul unei mărci neînregistrate sau al unui alt semn utilizat în comerț cu un domeniu de aplicare care depășește domeniul local". Dispoziția face astfel loc unei categorii relativ nedeterminate de semne (1), impunându-le totuși anumite condiții menite să garanteze soliditatea acestora (2).

1. În articolul 8 alineatul (4) se face referire la semne foarte eterogene

52. Lipsa de precizie privind natura semnelor ce pot fi invocate în sensul acestui articol face ca în practică alineatul (4) să funcționeze ca un fel de clauză reziduală sau ca un ansamblu heteroclit de semne în care pot fi cuprinse nu numai mărcile neînregistrate care nu respectă cerința notorietății [17], ci și orice alte semne utilizate în comerț cu un domeniu de aplicare care depășește domeniul local.

53. Această lipsă inițială de precizie în definirea sferei materiale a dispoziției este cauzată în bună parte de faptul că mărcile neînregistrate și celelalte semne menționate la alineatul (4) citat anterior sunt create, recunoscute și protejate de legislațiile naționale, care, prin urmare, pot fi foarte eterogene. Caracterul eterogen este menționat în „Oposition Guidelines" publicate de OAPI [18], în care este inclus un inventar aproximativ al semnelor susceptibile de a constitui, în diferite state membre, „drepturi anterioare" în sensul articolului 8 alineatul (4) din Regulamentul nr. 40/94. În afară de mărcile neînregistrate, printre aceste semne, Guidelines mai menționează denumiri comerciale și corporative, embleme, titluri de publicații și indicații geografice.

17 — În caz contrar, opoziția ar trebui întemeiată pe alineatul (2) litera (c).

18 — Linii directoare privind procedura de opoziție [Guidelines Concerning Proceedings before the Office for Harmonization in the Internal Market (Trade Marks and Designs). Part C: OPOSITION GUIDELINES] (paginile 312-339).

Așadar, dispoziția ar include în linii generale atât semne diverse care îndeplinesc o funcție distinctivă sau de identificare a activităților comerciale desemnate de acestea, cât și alte semne care indică originea produselor sau serviciilor pentru care sunt utilizate.

54. Majoritatea acestor semne (fie că sunt sau nu sunt mărci) nu corespund schemei clasice de înregistrare, având în vedere că dreptul la utilizarea exclusivă a acestora se dobândește sau se consolidează prin utilizare, fără să fie necesară o înregistrare formală [19]. Cu toate acestea, în textul articolului 8 alineatul (4) se face referire și la semnele care au făcut obiectul unei înregistrări prealabile, inclusiv, chiar dacă nu este cazul cel mai relevant de aplicare a dispoziției, la indicațiile geografice protejate într-un stat membru în urma înregistrării lor în conformitate cu Aranjamentul de la Lisabona sau cu orice alt instrument internațional.

55. În legătură cu acest aspect se impune, eventual, să se deschidă o paranteză pentru a se stabili care sunt acele indicații geografice care pot sau nu pot fi invocate în mod concret în temeiul articolului 8 alineatul (4).

56. Trebuie excluse din această listă în primul rând indicațiile geografice care au fost înregistrate la nivel comunitar, întrucât, deși Regulamentul nr. 40/94 nu menționează nimic în acest sens, articolul 14 din Regulamentul (CE) nr. 510/2006 [20] prevede că „în cazul în care o denumire de origine sau o indicație geografică este înregistrată în conformitate cu prezentul regulament, cererea de înregistrare a unei mărci care corespunde uneia din situațiile prevăzute la articolul 13 și care se referă la aceeași clasă de produse se refuză atunci când cererea de înregistrare a mărcii este prezentată după data depunerii cererii de înregistrare la Comisie". În conformitate cu cele menționate anterior, articolul 7 alineatul (1) litera (k) din noul Regulament privind marca comunitară [21] a inclus denumirile de origine și indicațiile geografice comunitare printre motivele absolute de refuz al înregistrării unei mărci comunitare.

57. Prin urmare, aplicarea articolului 8 alineatul (4) va fi posibilă numai pentru indicațiile geografice care *nu sunt* înregistrate la nivel comunitar, însă care beneficiază de protecție la nivel național. Printre acestea ar putea figura și cele care au făcut obiectul unei înregistrări în conformitate cu Aranjamentul

19 — Date obținute din lista semnelor cuprinsă în Liniile directoare privind procedura de opoziție.

20 — Regulamentul din 20 martie 2006 al Consiliului privind protecția indicațiilor geografice și a denumirilor de origine ale produselor agricole și alimentare (JO L 93 p. 12, Ediție specială, 03/vol. 71, p. 114).

21 — Regulamentul nr. 207/2009, citat anterior.

de la Lisabona sau cu orice alt instrument internațional [22].

58. Acest tip de semne beneficiază de o protecție mai formală, cu înregistrare prealabilă. În opinia noastră, în măsura în care această înregistrare are caracter constitutiv, caracterul permanent al înregistrării va fi singurul element care trebuie avut în vedere pentru stabilirea valabilității indicației geografice respective. Aceasta nu înseamnă totuși că simpla înregistrare este suficientă pentru a putea fi utilizat articolul 8 alineatul (4): condițiile privind utilizarea, domeniul de aplicare și caracteristicile dreptului pe care îl impune această dispoziție sunt de asemenea exigibile în cazul indicațiilor geografice necomunitare, care pot fi invocate împotriva unei cereri de înregistrare a unei mărci comunitare numai în temeiul articolului 8 alineatul (4).

59. Prin urmare, contrar celor sugerate de Budvar în cadrul ședinței [23], considerăm că natura specifică a acestui tip de semne și protecția de care acestea pot beneficia datorită înregistrării lor la nivel internațional nu le exonerează de respectarea condițiilor stabilite în această dispoziție. Numai îndeplinirea acestor condiții va permite garantarea faptului că, deși este vorba de indicații geografice simple (excluse din acest motiv de la o posibilă protecție comunitară), vor dispune de protecție specială, dată fiind natura și soliditatea acestora. În caz contrar, semnele respective vor fi asimilate denumirilor de origine și indicațiilor geografice comunitare.

22 — În lumina pronunțării Curții în Hotărârea din 8 septembrie 2009, Budějovický Budvar, citată anterior, considerăm că existența acestui tip de indicații geografice este posibilă numai dacă este vorba de indicații simple, care nu sunt cuprinse în sfera de aplicare a Regulamentului nr. 510/2006. În schimb, din hotărârea citată se poate deduce că denumirile de origine și indicațiile geografice calificate care, deși ar fi putut fi înregistrate la nivel comunitar, nu au făcut obiectul unei astfel de proceduri nu mai pot fi protejate la nivel național, în special printr-o convenție bilaterală între două state membre. Astfel cum reiese din dosarul cauzei, semnul BUD a fost invocat în mod expres de Budvar în calitatea sa de „denumire de origine". Dincolo de îndoielile care pot exista cu privire la adevărata natură a acestui semn, simplul fapt de a-l prezenta ca o denumire de origine care nu a făcut obiectul înregistrării la nivel comunitar ar putea duce, în temeiul jurisprudenței citate cu privire la caracterul exhaustiv al Regulamentului nr. 510/2006, la respingerea validității sale în cadrul opoziției. Având în vedere cele de mai sus, adevărul este că aceste considerații sunt complet lipsite de aplicare în speță, pentru că Anheuser-Busch nu s-a folosit de acest posibil viciu al semnului invocat și nici nu ne aflăm aici în prezența unui motiv pe care Curtea să poată sau să fie nevoită să îl analizeze din oficiu, în special în cadrul unui recurs.
În ceea ce privește motivele „de ordine publică", a se vedea Concluziile avocatului general Jacobs prezentate la 30 martie 2000 în cauza Salzgitter/Comisia (Hotărârea din 13 iulie 2000, C-210/98 P, Rec., p. I-5843, punctele 141-143), și Concluziile avocatului general Mengozzi, prezentate la 1 martie 2007 în cauza Common Market Fertilizers (Hotărârea din 13 septembrie 2007, C-443/05 P, Rec., p. I-7209, punctele 102 și 103). De asemenea, se poate consulta și Vesterdorf, B., „Le relevé d'office par le juge communautaire", în *Une Communauté de droit: Festschrift für G. C. Rodríguez Iglesias*, Nomos, 2003, p. 551 și următoarele.

23 — Budvar și-a menținut această atitudine și în fața OAPI, în procedura de opoziție, precum rezultă din punctul 13(b) al deciziei camerei de recurs din 14 iunie 2006, citată anterior.

2. Condițiile prevăzute de articolul 8 alineatul (4) sunt orientate spre asigurarea solidității semnelor invocate în temeiul acestuia.

60. Sfera de aplicare inițială amplă a articolului 8 alineatul (4), generos din punct de vedere al tipului de semne ce conferă dreptul la formularea unei opoziții pe această cale, este imediat restrânsă în urma instituirii mai multor condiții ce vor trebui îndeplinite pentru a servi drept temei pentru respingerea înregistrării unei mărci comunitare.

61. Principalul obiectiv al acestor condiții îl constituie tocmai limitarea sferei de aplicare a acestui motiv de opoziție, astfel încât îl vor putea invoca numai titularii semnelor deosebit de consistente și de importante. Astfel, alineatul (4) citat anterior impune:

— pe de o parte, două condiții menite să garanteze că semnul este protejat în mod special la nivel național (în special că „[acest semn] conferă titularului dreptul de a interzice utilizarea unei mărci mai recente") și că titularul acestuia a dobândit dreptul de a-l utiliza înainte de cererea de înregistrare a mărcii comunitare sau de data priorității invocate. Aceste două cerințe menționate la articolul 8 alineatul (4) literele (a) și (b) trebuie examinate, astfel cum este normal, în lumina „dreptului statului membru care este aplicabil acestui semn";

— pe de altă parte, două condiții („utilizarea în comerț" și „domeniu[l] de aplicare care depășește domeniul local") menite să garanteze că, dincolo de protecția lor națională, este vorba de semne cu o oarecare prezență și importanță comercială.

62. Legiuitorul comunitar a pornit astfel de la necesitatea protejării semnelor recunoscute la nivel național, creând însă două nivele de protecție dintre care primul nivel pentru semnele care prezintă o deosebită importanță pentru că sunt „utilizate în comerț" și cu „un domeniu de aplicare care depășește domeniul local", ce pot bloca înregistrarea unei mărci comunitare potrivit articolului 8 alineatul (4) din Regulamentul nr. 40/94, și al doilea nivel pentru drepturile cu un domeniu de aplicare local în legătură cu care nu se permite împiedicarea înregistrării mărcii comunitare, ci a utilizării acesteia pe teritoriul în care acest drept este protejat, conform articolului 107 din același regulament.

63. Dintre semnele naționale, sunt alese și protejate, în temeiul unui criteriu dublu al „utilizării" și al „domeniu[lui] de aplicare", în special acele semne care prezintă caracteristici ce justifică blocarea înregistrării unei mărci la nivel comunitar. Astfel, după cum susține în mod întemeiat recurenta, dacă orice semn național ar permite împiedicarea înregistrării unei mărci comunitare, ar fi practic imposibilă obținerea unei mărci unificate pentru întreaga Uniune Europeană. Odată înregistrată, marca comunitară este

valabilă și protejată pe întreg teritoriul Uniunii (articolul 1 din Regulamentul nr. 40/94). În consecință, pentru ca un semn național sau protejat în mai multe state membre să poată împiedica această procedură de înregistrare, trebuie să aibă o forță specială, mai concret, anumite caracteristici care să îi permită blocarea, cu efect în toată Uniunea, a înregistrării unei mărci.

64. Considerăm că aceste caracteristici nu rezultă automat dintr-o eventuală înregistrare. Termenii utilizați de legiuitor par să indice necesitatea efectuării unei aprecieri mai pronunțat faptice referitoare la importanța în comerț. Este vorba, în definitiv, despre condiții pe care legiuitorul le plasează în mod conștient în plan faptic, în legătură mai strânsă cu faptele decât cu ideea abstractă de protecție juridică.

65. Pentru majoritatea semnelor care sunt acoperite de această dispoziție, cele două elemente se derulează în paralel. Când nu se întâmplă astfel, precum în prezenta cauză, articolul 8 alineatul (4) impune o verificare suplimentară a elementelor faptice cu privire la locul, momentul și condițiile în care a fost utilizat semnul în cauză. Chiar dacă protecția sa juridică la nivel național este independentă de aceste elemente faptice și există fără să fie necesară vreo utilizare, semnul nu va putea fi invocat în opoziție decât dacă îndeplinește aceste condiții menite să asigure un minim de consistență.

66. În încheiere, considerăm că este necesară precizarea, încă din prezenta expunere preliminară, că aceste condiții sau caracteristici prevăzute de articolul 8 alineatul (4) constituie un cadru creat ad-hoc de legiuitor și că nu sunt comparabile cu cerințele stabilite pentru alte căi de opoziție la înregistrarea unei mărci comunitare.

C — *Cu privire la temeinicia aplicării prin analogie, în cazul alineatului (4), a condițiilor prevăzute de articolul 8 alineatul (1)*

67. Hotărârea atacată și recursul în sine folosesc constant ca argument temeinicia sau, după caz, netemeinicia de a aplica sferei articolului 8 alineatul (4) cerințele pe care, pentru opoziția întemeiată pe o marcă anterioară, le impune articolul 8 alineatul (1) și alte dispoziții conexe precum articolul 43. Această utilizare parțială a analogiei a generat, după cum se va vedea în continuare, soluții incoerente. Argumentul principal invocat în susținerea aplicării analogice a articolului 8 alineatul (1) și a articolului 43 alineatele (2) și (3) este că mărcile necesită un tratament mai favorabil decât celelalte semne pentru că atât mărcile naționale (armonizate), cât

și marca comunitară sunt reglementate de norme omogene și acceptabile pe întreg teritoriul Uniunii și, prin urmare, oferă garanții mai solide decât o marcă neînregistrată sau decât celelalte semne menționate la articolul 8 alineatul (4).

68. În opinia noastră, întreaga argumentație este insuficient întemeiată. Regulamentul nr. 40/94 a împărțit motivele de opoziție la înregistrarea unei mărci comunitare în mai multe grupe, prevăzând pentru fiecare dintre acestea cerințe diferite, și ar însemna să se simplifice lucrurile în mod excesiv dacă s-ar efectua o clasificare de la gradul mai mare la gradul mai mic de strictețe în funcție de nivelul mai mare sau mai mic de încredere pe care legiuitorul comunitar ar putea să o aibă în semnul respectiv. Dacă studiem îndeaproape condițiile citate, această teză nu este întemeiată.

69. Desigur, existența unei înregistrări sau a unei armonizări comunitare este un element pe care legiuitorul l-a avut în vedere, însă în combinație cu natura semnului în discuție: numai acest lucru explică faptul că pentru denumirile de origine comunitară nu se impune nicio condiție în ceea ce privește utilizarea [24], însă pentru mărcile înregistrate este necesară, în schimb, o utilizare serioasă pentru o perioadă de cinci ani. Referitor la semnele prevăzute la articolul 8 alineatul (4), legiuitorul a urmărit să creeze o listă diferită de condiții, suficient de strictă pentru a nu extinde aplicarea dispoziției mai mult decât necesar și în același timp îndeajuns de flexibilă pentru a se adapta diverselor tipologii de semne care ar putea apela la această cale.

70. Această diversitate constituie, în opinia noastră, singurul factor care permite explicarea faptului că articolul 8 alineatul (4) nu impune principiul specializării opozițiilor formulate în acest temei. Față de opoziția întemeiată pe o marcă înregistrată anterioară, care este admisibilă numai când aceasta din urmă se referă la produse sau servicii identice sau similare cu cele ale mărcii la a cărei înregistrare se opune, dacă se invocă o marcă neînregistrată sau orice alt semn diferit, condiția identității sau a similitudinii obiectului nu este necesară (exceptând cazul în care este impusă de dreptul național pentru a conferi titularului semnului „dreptul de a interzice utilizarea unei mărci mai recente"). Acest fapt poate părea cu atât mai surprinzător dacă se constată că principiul specializării este prevăzut într-adevăr pentru a se invoca în mod eficient o denumire de origine sau o indicație geografică comunitară ca motiv absolut de refuz al înregistrării unei mărci comunitare mai recente [25].

24 — Articolul 14 din Regulamentul nr. 510/2006 și articolul 7 alineatul (1) litera (k) din noul Regulament privind marca comunitară (Regulamentul nr. 207/09).

25 — A se vedea dispozițiile citate la nota de subsol anterioară.

71. Considerăm că toate aspectele menționate anterior constituie o dovadă că cele mai bune „garanții" pe care le oferă, cel puțin în teorie, titlurile comunitare sau armonizate nu sunt singurul factor ce trebuie avut în vedere la interpretarea condițiilor necesare pentru utilizarea unui anumit semn în cadrul unei opoziții la o marcă comunitară mai recentă. Condițiile prevăzute de articolul 8 alineatul (4) trebuie privite în special ca un tot și nu pot fi comparate cu soluțiile adoptate de legiuitor în alte situații diferite.

VI — Examinarea recursului

72. Recurenta invocă două motive, dintre care primul este întemeiat pe încălcarea articolului 8 alineatul (4) din Regulamentul nr. 40/94, iar al doilea este întemeiat pe încălcarea articolului 8 alineatul (4) și a articolului 74 alineatul (1) din același regulament.

A — *Cu privire la primul motiv de recurs, referitor la încălcarea articolului 8 alineatul (4) din Regulamentul nr. 40/94*

73. Primul motiv de recurs, cu privire la încălcarea articolului 8 alineatul (4) din Regulamentul 40/94, este împărțit în trei aspecte.

1. Primul aspect al primului motiv de recurs: cu privire la competența OAPI de a constata valabilitatea dreptului invocat în temeiul articolului 8 alineatul (4)

a) Argumentele părților

74. Anheuser-Busch afirmă că Tribunalul a comis o eroare de drept considerând, la punctele 79-100 din hotărârea atacată, că respectiva cameră de recurs nu avea competența de a stabili dacă Budvar a făcut dovada validității drepturilor anterioare invocate în temeiul articolului 8 alineatul (4) din Regulamentul nr. 40/94.

75. În recursul formulat, Anheuser-Busch susține că OAPI trebuie să stabilească dacă drepturile pe care se întemeiază opoziția există cu adevărat, astfel cum se afirmă, dacă sunt aplicabile și dacă pot fi invocate împotriva cererii de înregistrare a mărcii comunitare. Simpla referire la înregistrarea dreptului la nivel național nu ar fi, în opinia recurentei, suficientă pentru stabilirea existenței acestui drept: înregistrarea nu ar crea decât o simplă prezumție legală.

76. Anheuser-Busch critică de asemenea faptul că, pentru a-și susține teza, Tribunalul invocă propria jurisprudență referitoare la articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul

nr. 40/94 [26], sugerând aplicarea acesteia prin analogie. Potrivit acestei jurisprudențe, validitatea unei mărci naționale nu poate fi contestată într-o procedură de înregistrare a unei mărci comunitare. Recurenta consideră că nu există un temei legal pentru stabilirea unei analogii cu articolul 8 alineatul (1), în măsura în care existența unei armonizări în materie de mărci garantează că aceleași criterii și norme se aplică mărcilor înregistrate pe întreg teritoriul Uniunii, pe când semnele menționate la articolul 8 alineatul (4) nu sunt armonizate.

validitatea acestor semne, având în vedere că, asemănător mărcilor menționate, sunt reglementate de dreptul național al statului membru corespunzător și doar în acest cadru se poate decide asupra validității acestora.

78. Faptul că mărcile naționale sunt armonizate, iar celelalte semne nu sunt nu reprezintă, în opinia noastră, un factor determinant în acest sens.

b) Apreciere

77. Considerăm că nu se poate afirma că Tribunalul a făcut o aplicare prin analogie a articolului 8 alineatul (1) din Regulamentul nr. 40/94. În realitate, hotărârea atacată nu face decât să extindă raționamentul formulat de jurisprudență pentru mărcile naționale înregistrate la semnele prevăzute de alineatul (4), considerându-se că OAPI nu are competența de a se pronunța cu privire la

79. Prin crearea motivului de opoziție stipulat la articolul 8 alineatul (4), legiuitorul comunitar a acordat de asemenea un vot de încredere ordinilor juridice naționale avute în vedere în această dispoziție, cu o singură rezervă – aceea de a verifica condițiile menite să restrângă domeniul de aplicare al dispoziției (prioritatea temporară a dreptului, faptul că este vorba despre un semn protejat în mod special la nivel național, utilizarea acestuia în comerț și domeniul de aplicare al acestuia care depășește domeniul local). Autoritățile Uniunii nu pot decât să verifice existența acestor condiții, fără să conteste validitatea dreptului național respectiv sau durata protecției acestuia în statul membru. În caz contrar, ar însemna să fie recunoscută OAPI atribuția de a interpreta și de a aplica norme naționale, fapt complet străin de sfera de competență a acestuia și care ar putea genera grave interferențe în ceea ce privește durata și protecția semnului la nivel național.

26 — Hotărârea Tribunalului din 23 octombrie 2002, Matratzen Concord/OAPI – Hukla Germany (MATRATZEN) (T-6/01, Rec., p. II-4335, punctul 55), Hotărârea din 30 iunie 2004, BMI Bertollo/OAPI – Diesel (DIESELIT), (T-186/02, Rec., p. II-1887, punctul 71), Hotărârea din 21 aprilie 2005, PepsiCo/OAPI – Intersnack Knabber-Gebäck (RUFFLES), (T-269/02, Rec., p. II-1341, punctul 26), și Hotărârea din 22 martie 2007, Saint-Gobain Pam/OAPI – Propamsa (PAM PLUVIAL), (T-364/05, Rep., p. II-757, punctul 88).

80. Prin urmare, în opinia noastră, numai în cazul în care protecția semnului ar fi fost anulată definitiv în statul membru în cauză (prin hotărâre judecătorească definitivă sau printr-o procedură corespunzătoare), OAPI ar fi putut și ar fi trebuit să ia în considerare acest element și să respingă opoziția întemeiată pe semnul respectiv.

81. Considerațiile expuse anterior par a fi cu atât mai evidente dacă, precum în speță, protecția semnului este generată de un act formal precum înregistrarea. În acest context, este normal ca validitatea înregistrării respective să nu poată fi pusă în discuție într-o procedură de înregistrare a unei mărci comunitare, ci numai în procedura corespunzătoare de declarare a nulității, în conformitate cu normele care reglementează această înregistrare.

82. În cadrul Aranjamentului de la Lisabona, numai o autoritate administrativă din țările contractante poate anula efectele unei denumiri de origine deja înregistrate, fie declarând în termen de un an de la primirea notificării înregistrării că nu poate garanta protecția unei denumiri de origine (articolul 5 din Aranjamentul de la Lisabona), fie declarând nulitatea protecției acesteia în țara de origine (articolele 6 și 7 din Aranjamentul de la Lisabona). În afara acestor două căi, nu pot fi puse în discuție validitatea înregistrării internaționale și eficiența protecției pe care aceasta o garantează în diferitele țări contractante.

83. În ceea ce privește protecția întemeiată pe convenția bilaterală, considerăm că numai denunțarea convenției, modificarea acesteia sau o hotărâre judecătorească definitivă prin care să se declare încetarea protecției în țara respectivă ar permite excluderea existenței unui semn viabil în vederea opoziției întemeiate pe articolul 8 alineatul (4) din Regulamentul nr. 40/94.

84. În prezenta cauză, camera de recurs a considerat că aspectul dacă semnul Bud a fost tratat ca o denumire de origine protejată în Franța, în Italia și în Portugalia, conform Aranjamentului de la Lisabona, și în Austria, conform convenției bilaterale încheiate între acest stat membru și Republica Cehă, este „de importanță secundară", având în vedere că „o opoziție nu poate fi admisă în temeiul unui drept prezentat ca denumire de origine, dar care de fapt nu este denumire de origine". În acest sens, OAPI s-a bazat pe caracteristicile pe care doctrina și însăși reglementarea comunitară [27] le impun pentru calificarea unui semn ca denumire de origine, concluzionând că acestea nu există în cazul semnului invocat. De asemenea, ținând cont de cele expuse anterior, considerațiile respective nu sunt determinante. În măsura în care drepturile

27 — Regulamentul nr. 510/2006.

invocate nu au fost definitiv anulate potrivit procedurilor proprii legislației care le conferă protecție, camera de recurs nu putea pune în discuție validitatea acestora și nici aspectul dacă sunt o „denumire de origine".

85. Prin urmare, considerăm că primul aspect al primului motiv de recurs trebuie respins.

2. Al doilea aspect al primului motiv de recurs: cu privire la condiția „utilizării în comerț"

86. Recurenta afirmă că Tribunalul a interpretat în mod eronat condiția „utilizării în comerț" impusă de articolul 8 alineatul (4) dintr-o triplă perspectivă: în primul rând în ceea ce privește volumul și calitatea utilizării, atunci când nu o asimilează „utilizării serioase" impuse mărcilor înregistrate, în al doilea rând în ceea ce privește locul utilizării, atunci când se afirmă că pot fi luate în considerare dovezile provenite de pe teritoriul statelor membre altele decât cele în care dreptul invocat este protejat, și în al treilea rând în ceea ce privește perioada relevantă de dovedire a utilizării, atunci când se respinge data cererii de înregistrare ca dată relevantă și se înlocuiește cu data publicării cererii respective.

87. Astfel, Tribunalul ar fi interpretat condiția „utilizării în comerț" în sensul cel mai puțin exigent cu putință, comițând o eroare de drept.

a) Volumul și calitatea utilizării

i) Argumentele părților

88. Prima dintre aceste trei critici aduce atingere punctelor 160-178 din hotărârea atacată. La aceste puncte, Tribunalul ar fi susținut că cerința „utilizării în comerț" menționată la articolul 8 alineatul (4) din Regulamentul nr. 40/94 nu trebuie interpretată asemănător condiției „utilizării serioase" pe care articolul 43 alineatele (2) și (3) din același regulament o impune în cazul opoziției întemeiate pe o marcă anterioară, astfel cum a procedat camera de recurs.

89. Recurenta critică această alegere de interpretare argumentând că, în cazul în care condiția „utilizării serioase" nu s-ar aplica și

în contextul articolului 8 alineatul (4), mărcile înregistrate ar fi supuse unor condiții mai stricte decât semnele menționate la alineatul (4) în vederea utilizării lor în procedura de opoziție la înregistrarea unei mărci comunitare mai recente. La fel cum, pentru constatarea încălcării unei mărci [articolul 9 alineatul (1) din Regulamentul nr. 40/94], se impun mai puține condiții decât în cazul menținerii acesteia [articolul 15 și articolul 43 alineatele (2) și (3) din regulament], Anheuser-Busch consideră că strictețea ar trebui să fie maximă dacă este vorba, precum în cazul articolului 8 alineatul (4), să se „constituie un drept care poate interveni în activitățile comerciale ale altei întreprinderi".

90. În acest mod, pentru Anheuser-Busch, aplicarea acestui criteriu al „utilizării serioase" ar conduce, pe de o parte, la imposibilitatea de a lua în considerare, cu titlu de dovadă a acestei utilizări, oferirea de eșantioane gratuite, care, conform afirmațiilor recurentei, au fost excluse din această noțiune de Hotărârea Silberquelle [28]. De asemenea, pentru a putea fi considerată serioasă, utilizarea unei denumiri de origine sau a unei indicații geografice invocate în temeiul articolului 8 alineatul (4) ar trebui să aibă loc în conformitate cu funcția esențială a acestui semn, care nu este alta decât aceea de a garanta consumatorilor originea geografică a produselor și calitățile proprii acestora.

28 — Hotărârea din 15 ianuarie 2009 (C-495/07, Rep., p. I-137, punctele 21 și 22).

ii) Apreciere

91. Interpretarea expresiei „utilizare în comerț" a fost adusă în discuție de Budvar la fel ca în hotărârea atacată, și anume sub formă de alternativă între asimilarea cu conceptul de „utilizare serioasă", prevăzut de articolul 43 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94, și interpretarea în modul în care jurisprudența a interpretat termenii identici „utilizare în comerț" prevăzuți de articolul 9 alineatul (1) din Regulamentul nr. 40/94, precum și de articolul 5 alineatul (1) și de articolul 6 alineatul (1) din Directiva 89/104.

92. În realitate, există diferențe semnificative între cele două nivele de utilizare. Pe de o parte, jurisprudența consideră că o marcă face obiectul unei „utilizări serioase" în sensul articolului 43 din Regulamentul nr. 40/94 „atunci când este utilizată în conformitate cu funcția sa esențială, care este aceea de a garanta identitatea originii produselor sau a serviciilor pentru care a fost înregistrată, în scopul de a crea sau de a păstra un debușeu pentru aceste produse și servicii, cu excluderea utilizărilor cu caracter simbolic având ca unic obiect menținerea drepturilor conferite

prin înregistrare” [29]. În ceea ce privește conceptul de „utilizare în comerț”, jurisprudența a avut pentru moment ocazia să interpreteze acești termeni numai în contextul articolului 9 alineatul (1) din Regulamentul nr. 40/94, precum și al articolului 5 alineatul (1) și al articolului 6 alineatul (1) din Directiva 89/104, declarând că această utilizare se produce ori de câte ori semnul este utilizat „în contextul unei activități comerciale ce vizează un avantaj economic, iar nu în domeniul privat”.

93. În opinia noastră, această abordare dual încalcă totuși noțiunea de *ratio legis* a articolului 8 alineatul (4). Dispoziția în cauză prevede, pe de o parte, o listă specială de condiții care trebuie interpretate independent de cele impuse pentru celelalte motive de opoziție; pe de altă parte, aceasta răspunde unei logici proprii care nu este cea a articolului 43 alineatul (2) și mai ales care nu este cea a articolului 9 alineatul (1) din regulament.

94. Argumentul securității juridice invocat de Budvar (condiția trebuie interpretată în mod identic în toate dispozițiile regulamentului în care aceasta figurează) nu este, desigur, neglijabil, dar nici nu reușește să sprijine teza Tribunalului. Ca regulă generală, acest principiu impune ca interpretarea unei noțiuni juridice nedeterminate să fie uniformă, în special atunci când două dispoziții ale aceleiași norme sau ale unor norme al căror conținut se află într-o strânsă legătură utilizează aceeași terminologie [situație care se regăsește, fără îndoială, în prezenta cauză în ceea ce privește articolul 8 alineatul (4) din Regulamentul nr. 40/94, articolul 9 alineatul (1) din regulament, precum și articolul 5 alineatul (1) și articolul 6 alineatul (1) din Directiva 89/104]. Cu toate acestea, acest criteriu de interpretare conform căruia termenilor identici trebuie să li se atribuie aceeași definiție nu poate fi atât de strict încât să ignore complet contextul în care se aplică dispoziția în cauză. În acest caz, condiția întrunește funcții complet diferite conform dispoziției în care este inclusă.

95. Articolul 8 alineatul (4) din Regulamentul nr. 40/94 impune ca semnul să fie „utilizat în comerț” drept o condiție de invocare a acestuia împotriva cererii de înregistrare a unei noi mărci comunitare; așadar, este vorba aici de apariția unui motiv de opoziție la încercarea de înregistrare a unei mărci comunitare. Dimpotrivă, articolul 9 alineatul (1) din același regulament folosește această expresie pentru a descrie utilizările unui semn identic sau similar unei mărci comunitare pe care titularul acesteia din urmă îl poate interzice; în acest ultim caz, se urmărește, așadar, garantarea, în termeni cât mai ampli cu putință din punct de vedere logic, a domeniului de

29 — Hotărârea din 11 mai 2006, Sunrider/OAPI (C-416/04 P, Rec., p. I-4237, punctul 70), și Hotărârea din 13 septembrie 2007, Il Ponte Financiaría/OAPI (C-234/06 P, Rep., p. I-7333, punctul 72). A se vedea de asemenea, în legătură cu articolul 10 alineatul (1) din Directiva 89/104, Hotărârea din 11 martie 2003, Ansul (C-40/01, Rec., p. I-2439, punctul 43), și Ordonanța din 27 ianuarie 2004, La Mer Technology (C-259/02, Rec., p. I-1159, punctul 27).

aplicare al dreptului exclusiv de utilizare care îi revine titularului unei mărci comunitare [30].

96. Astfel, articolul 8 alineatul (4) utilizează expresia în sens pozitiv, impunând un „prag de utilizare" minim în vederea unei opoziții la înregistrarea unei mărci comunitare. Articolul 9 alineatul (1), dimpotrivă, utilizează expresia în sens negativ, în vederea interzicerii cât mai ample a unui tip de comportamente „ostile" mărcii înregistrate.

97. Aceasta nu înseamnă totuși că este corectă interpretarea articolului 8 alineatul (4) bazată pe articolul 43 alineatul (2), cum s-a procedat în hotărârea atacată. Ceea ce urmărim să arătăm este că utilizarea în comerț impune o interpretare proprie care nu poate fi decât cea potrivit căreia opoziția întemeiată pe unul dintre aceste semne trebuie să facă dovada unei „utilizări" care să merite această denumire.

98. Prin urmare, suntem de părere că cerința „utilizării în comerț" prevăzută de articolul 8 alineatul (4) din Regulamentul nr. 40/94 este, ca și celelalte condiții prevăzute de dispoziția respectivă, o noțiune independentă [31] care merită o interpretare proprie.

99. În primul rând, considerăm că, fără să fie indispensabil ca semnul să fie utilizat în scopul „creării sau păstrării unui debușeu", este necesară într-adevăr o anumită utilizare într-un context comercial, cu excluderea utilizării în domeniul privat, însă fără să fie suficientă, de exemplu, distribuirea de eșantioane gratuite.

100. În al doilea rând, pare rezonabilă și condiția conform căreia trebuie să fie vorba despre o utilizare conformă cu funcția esențială a semnului respectiv. În cazul indicațiilor geografice, această funcție constă în garantarea identificării de către public a originii geografice și/sau a anumitor caracteristici proprii produsului.

30 — Aceeași finalitate o au și articolul 5 alineatul (1) și articolul (6) alineatul (1) din Directiva 89/104. Împărtășim afirmația colegei noastre, avocatul general Sharpston, conform căreia interpretarea Directivei 89/104 trebuie să păstreze o coerență cu Regulamentul nr. 40/94 [Concluziile prezentate la 12 martie 2009 în cauza Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli (Hotărârea din 11 iunie 2009, C-529/07, Rep., p. I-4893, punctul 16)], însă considerăm că din aceasta nu se poate deduce, astfel cum procedează Budvar, că această „coerență" trebuie urmărită fără a se avea în vedere funcția pe care o îndeplinește fiecare dispoziție. În prezenta cauză, coerența s-ar impune între articolul 5 alineatul (1), respectiv articolul 6 alineatul (1) din directivă și articolul 9 alineatul (1) din regulament, fiind cele cu conținuturi asemănătoare (și la care face referire jurisprudența în momentul de față). Considerăm că extinderea definiției lor din jurisprudență la articolul 8 alineatul (4) nu este atât de evidentă.

31 — De fapt, semnul nu doar că va mai trebui să întrunească și această cerință comunitară de utilizare în comerț, ci și să respecte nivelul de utilizare impus după caz de normele statului membru corespunzător pentru a conferi titularului acestuia „dreptul de a interzice utilizarea unei mărci mai recente" [articolul 8 alineatul (4) litera (b) din regulament].

101. O interpretare de acest gen [care, în opinia noastră, este de natură să se adapteze multitudinii de semne distincte prevăzute de articolul 8 alineatul (4)] ar putea conferi pertinență, după administrarea probelor în acest sens, argumentelor formulate de Anheuser-Busch cu privire la faptul că Budvar a utilizat semnul BUD ca marcă și nicidecum în scopul indicării originii geografice a produsului.

b) Teritoriul relevant pentru dovedirea „utilizării în comerț"

i) Argumentele părților

102. A doua critică privește aspectul teritoriului relevant pentru dovedirea condiției anterior menționate a „utilizării în comerț".

103. Recurenta consideră că Tribunalul a încălcat principiul teritorialității și a interpretat în mod eronat articolul 8 alineatul (4) din Regulamentul nr. 40/94 atunci când a afirmat, la punctele 167 și 168 din hotărârea atacată, că din textul acestei dispoziții „nu reiese că semnul în cauză trebuie să facă obiectul unei utilizări pe teritoriul a cărui legislație este invocată în susținerea protecției respectivului semn". Tribunalul a făcut referire în special la necesitatea de a ține cont de dovezile aduse de Budvar cu privire la utilizarea Bud în Benelux, în Spania și în Regatul Unit, chiar dacă opoziția era întemeiată pe drepturi exclusive existente numai în Austria și în Franța.

104. Potrivit Anheuser-Busch, condiția „utilizării în comerț" poate face referire numai la utilizarea semnului pe teritoriul în care beneficiază de protecția invocată. Este ceea ce impune principiul teritorialității aplicabil drepturilor de proprietate intelectuală în general și denumirilor de origine în particular. În cele din urmă, recurenta folosește din nou argumentul comparației cu regimul mărcilor: dacă s-ar lua în considerare utilizarea în celelalte teritorii, semnele nearmonizate prevăzute la articolul 8 alineatul (4) s-ar bucura de un tratament mai favorabil decât mărcile prevăzute la articolul 8 alineatele (1) și (2) având în vedere că pentru acestea articolul impune o utilizare serioasă pe teritoriul respectiv.

ii) Apreciere

105. Referitor la cea de a doua critică, împărtășim raționamentul recurentei bazat pe principiul teritorialității, însă, din motivele expuse anterior, nu și pe cel întemeiat pe comparația cu regimul mărcilor.

106. În opinia noastră, o apreciere teritorială a condiției utilizării este inevitabilă, indiferent de motivul invocat. În cazul mărcilor, articolul 43 alineatele(2) și (3) din Regulamentul nr. 40/94 impune în mod expres dovedirea utilizării serioase „în Comunitate" (când se invocă o marcă comunitară) sau „în statul membru în care este protejată marca națională anterioară". Tăcerea articolului 8 alineatul (4) în ceea ce privește acest aspect nu poate fi totuși interpretată ca o voință de excludere a unei condiții ce se impune în mod normal prin efectul principiului teritorialității, aplicabil cu caracter general tuturor drepturilor de proprietate intelectuală [32].

107. Reglementarea comunitară și însăși jurisprudența oferă nenumărate exemple de aplicare a acestui principiu.

108. Potrivit articolului 8 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 40/94, existența unui risc de confuzie care rezultă, pe de o parte, din similitudinea dintre marca a cărei înregistrare se solicită și o marcă anterioară, iar pe de altă parte, din similitudinea dintre produsele sau serviciile pe care aceste mărci le desemnează trebuie să fie apreciată ținând seama de publicul de pe teritoriul pe care este protejată marca anterioară [33].

109. Articolul 3 alineatul (3) din Directiva 89/104, în care se exclude aplicarea cauzelor de nulitate sau de refuz al înregistrării unei mărci atunci când aceasta a dobândit un caracter distinctiv „după utilizarea ei", nu precizează teritoriul în care trebuie verificată utilizarea respectivă. Cu toate acestea, Curtea a interpretat că, în acest sens, „este relevantă numai situația existentă în acea parte a teritoriului din statul membru vizat (sau, după caz, în acea parte a teritoriului Benelux) unde s-a constatat existența unor motive de refuz" [34].

110. În același timp, articolul 7 alineatul (3) din Regulamentul nr. 40/94 exclude aplicarea motivelor absolute de refuz al înregistrării unei mărci comunitare dacă aceasta a dobândit „un caracter distinctiv după ce a fost

32 — Printre precursorii recunoașterii acestui principiu îl putem cita pe Hagens, care încă din 1927 discuta despre teza universalității mărcii apărată în mod tradițional de doctrina germană, afirmând că această teză nu putea fi susținută pentru că aplicarea sa ar atrage după sine o intromisiune în sfera juridică a statelor străine suverane (Hagens, *Warenzeichenrecht*, Berlin și Leipzig, 1927). Teza lui Hagens a fost acceptată de Curtea Supremă din Germania într-o hotărâre din 20 septembrie 1927 și, în prezent, este general acceptată ca principiu de drept al mărcilor, fără ca, în opinia noastră, acordurile internaționale întemeiate în mare parte pe reciprocitate să îi reducă importanța.

33 — În acest sens, a se vedea Hotărârea din 26 aprilie 2007, Alcon/OAPI (C-412/05 P, Rep., p. I-3569, punctul 51), și Hotărârea din 13 septembrie 2007, Il Ponte Finanziaría/OAPI, citată anterior, punctul 60.

34 — Hotărârea din 7 septembrie 2006, Bovemij Verzekeringen (C-108/05, Rec., p. I-7605, punctul 22). În Concluziile prezentate la 30 martie 2006 în această cauză, avocatul general Sharpston pornește de la necesitatea aprecierii teritoriale a acestor condiții, menționând că, spre deosebire ceea ce se poate pretinde în cazul mărcilor naționale, în cazul mărcilor comunitare este normal ca proprietarul acestora să fie obligat să facă dovada „caracterului distinctiv dobândit prin utilizarea într-o arie geografică mai extinsă" (punctul 45).

utilizată", iar jurisprudența a precizat că marca poate fi înregistrată în temeiul dispoziției citate numai dacă se face dovada că, „prin utilizarea ei, a dobândit un caracter distinctiv în acea parte a Comunității în care nu avea caracter distinctiv *ab initio* în sensul articolului 7 alineatul (1) litera (b). Acea parte din Comunitate la care face trimitere alineatul (2) al acestui articol poate fi alcătuită, după caz, dintr-un singur stat membru" [35]. Prin urmare, este suficient ca o marcă să fie lipsită de caracter distinctiv într-un singur stat membru pentru blocarea înregistrării la nivel comunitar; dimpotrivă, din momentul în care marca a cărei înregistrare comunitară se urmărește dobândește acest caracter distinctiv pe teritoriul în care era lipsită de caracter distinctiv, motivul de refuz nu mai este aplicabil.

111. În sfârșit, considerăm că numai o aplicare strictă a principiului teritorialității permite respectarea finalității articolului 8 alineatul (4). Dacă prin condiția „utilizării în comerț" se încearcă garantarea faptului că semnul invocat pe această cale are o anumită relevanță publică, logic ar fi ca această relevanță dobândită prin utilizare să fie dovedită în raport cu teritoriul pe care semnul este protejat și să nu fie suficientă utilizarea semnului pe un teritoriu diferit (care s-ar putea afla inclusiv în afara teritoriului Uniunii), unde nu este protejat.

35 — Hotărârea din 22 iunie 2006, Storck/OAPI (C-25/05 P, Rec., p. I-5719, punctul 83).

c) Perioada relevantă pentru aprecierea „utilizării în comerț"

i) Argumentele părților

112. A treia critică se referă la perioada relevantă pentru aprecierea condiției „utilizării în comerț" și, mai ales, la termenul *ad quem* al acesteia.

113. Anheuser-Busch consideră că Tribunalul a interpretat în mod eronat articolul 8 alineatul (4) din Regulamentul nr. 40/94 atunci când a afirmat, la punctul 169 din hotărârea atacată, că din această dispoziție nu rezultă că „persoana care a formulat opoziția trebuie să demonstreze că semnul în cauză a fost utilizat anterior mărcii comunitare", ci că, „cel mult, asemănător cerințelor în cazul mărcilor anterioare și pentru a se evita utilizări ale dreptului anterior provocate numai de o procedură de opoziție, se poate solicita ca semnul în cauză să fi fost utilizat anterior publicării [cererii de înregistrare a] mărcilor în *Buletinul mărcilor comunitare*".

114. Dimpotrivă, recurenta consideră că toate condițiile pentru formularea unei opoziții la înregistrarea unei mărci trebuie să existe în momentul depunerii cererii de înregistrare a mărcii mai recente, fără să se poată acorda în

favoarea persoanei care formulează opoziția un termen mai lung de utilizare în comerț a semnului care se opune mărcii pentru care se solicită înregistrarea.

ii) Apreciere

115. În această privință, considerăm că este corectă aprecierea recurentei conform căreia utilizarea semnului trebuie să fie, după caz, dovedită anterior depunerii cererii, iar nu până la data publicării cererii de înregistrare.

116. În primul rând, din motivele menționate deja la alineatul V din prezentele concluzii, tăcerea legiuitorului obligă la efectuarea, și în această privință, a unei interpretări autonome pentru procedura de opoziție întemeiată pe articolul 8 alineatul (4) din Regulamentul nr. 40/94.

117. Pe de o parte, trebuie respinsă aplicarea prin analogie a articolului 43 pe care o propune hotărârea atacată [36]. Prin această argumentație, Tribunalul provoacă o gravă contradicție internă, întrucât numai câteva puncte mai sus a respins aceeași aplicare prin analogie în legătură cu noțiunea „utilizare în comerț". Din motive de coerență, dacă se interpretează expresia „utilizare în comerț" în mod diferit față de expresia „utilizare serioasă" menționată la articolul 43 alineatul (2), trebuie respinsă interpretarea dată condiției temporale în hotărârea atacată. Pe de altă parte, aceasta nu înseamnă nici că se poate ajunge la această soluție prin simpla aplicare prin analogie a jurisprudenței privind articolul 8 alineatul (5) [37], creată pentru un context complet diferit (opoziția întemeiată pe o marcă anterioară de notorietate). Totuși, hotărârile citate de recurentă reprezintă aplicări clare ale principiului priorității care stă la baza drepturilor de proprietate industrială și care trebuie luat în considerare și în contextul articolului 8 alineatul (4).

118. Considerăm că acest criteriu al priorității trebuie să ia ca punct de referință data cererii de înregistrare a noii mărci comunitare și nicidecum data publicării acesteia în *Buletinul mărcilor comunitare*. Astfel, dacă se urmărește să se garanteze că semnul invocat în opoziție a făcut obiectul unei utilizări în comerț care îl consolidează și care îi acordă importanța necesară pentru a putea fi invocat în mod justificat în cadrul opoziției la înregistrarea unei noi mărci comunitare, condiția ca semnul în cauză să fi fost utilizat

36 — Deși nu citează în mod expres în acest sens articolul 43 din regulament, punctul 169 din hotărârea atacată indică faptul că criteriul datei de publicare se impune, „precum în cazul mărcilor anterioare", cu o aluzie clară la condițiile din cadrul dispoziției citate.

37 — A se vedea nota de subsol 36.

și înainte de cererea respectivă de înregistrare este rezonabilă.

119. O altă soluție ar putea favoriza fraudarea dacă se permite titularului dreptului anterior „să improvizeze", cu simplul scop de a-l invoca în procedura de opoziție, o utilizare artificială a semnului său în perioada tranzitorie cuprinsă între data depunerii cererii de înregistrare (care, după cum s-a confirmat în ședință, se poate afla prin mijloace informale) și data publicării acesteia în *Buletinul mărcilor comunitare* [38].

120. În memoriul său în intervenție, Budvar susține că articolul 8 alineatul (4) litera (a) impune în mod expres ca dreptul la utilizarea semnului să fi fost obținut înainte de data depunerii cererii de înregistrare a mărcii comunitare sau, după caz, înainte de data priorității invocate în sprijinul cererii pentru înregistrarea mărcii comunitare, dar că nu aplică aceeași cerință temporală la condiția utilizării în comerț. Prin urmare, în opinia Budvar, ar fi suficient ca dreptul pe care se va întemeia opoziția să fi fost dobândit înainte de depunerea cererii de înregistrare a mărcii, chiar dacă utilizarea acestui drept nu s-a produs decât ulterior, în cursul perioadei de până la publicarea oficială a cererii respective. Nu împărtășim această interpretare a dispoziției. În opinia noastră, textul acesteia nu împiedică extinderea condiției temporale la cerința utilizării; în plus, ar fi mai logic ca toate condițiile impuse de articolul 8 alineatul (4) să fie coordonate temporal. În caz contrar, astfel cum s-a indicat anterior, sistemul ar putea fi cu ușurință expus fraudării: dacă se urmărește, astfel cum arată chiar hotărârea atacată în recurs, „evitarea utilizărilor unui drept anterior provocate numai de o procedură de opoziție", trebuie să se garanteze că utilizarea semnului în conflict ar fi avut loc în situația existenței cererii de marcă comunitară sau în lipsa cererii respective, faptul acesta putând fi asigurat numai prin impunerea utilizării înaintea depunerii cererii în cauză.

121. În cele din urmă, Budvar mai susține că cererea de înregistrare nu ar putea fi opozabilă terților decât după publicarea acesteia. Considerăm că acest argument este inoperant, având în vedere că în prezenta cauză nu ar fi vorba despre a stabili faptul care dă naștere acestei eventuale opozabilități, ci de a demonstra că semnul invocat are o oarecare importanță în comerț.

38 — S-a mai confirmat în cadrul ședinței și faptul că acest interval de timp se poate întinde pe mai multe luni sau poate depăși un an, cum este cazul unora dintre cererile din prezenta cauză. În aceste cazuri, riscul ca depunerea cererii de înregistrare să fie cunoscută în anumite medii înainte de publicarea acesteia este, în mod evident, mai ridicat. Nu trebuie înlăturată o oarecare îngrijorare cu privire la faptul că singura utilizare dovedită a semnului invocat a avut loc în perioada dintre cererea de înregistrare a mărcii și publicarea acesteia.

d) Corolar

122. Având în vedere caracterul întemeiat al celor trei critici, considerăm că al doilea aspect al primului motiv de recurs trebuie admis.

3. Al treilea aspect al primului motiv de recurs: cu privire la condiția „domeniu[lui] de aplicare care depășește domeniul local”

a) Argumentele părților

123. În cadrul celui de al treilea aspect al primului motiv de recurs, Anheuser-Busch arată că la punctele 179-183 din hotărârea atacată se interpretează în mod eronat expresia „domeniu de aplicare care depășește domeniul local”.

124. Chiar dacă s-ar accepta că, în temeiul articolului 8 alineatul (4), semnul (iar nu utilizarea acestuia) este cel care trebuie să aibă un „domeniu de aplicare care depășește domeniul local”, recurenta consideră că sintagma „domeniu de aplicare” trebuie asociată în mod necesar cu piața țării în care semnul este protejat și că un semn poate avea „domeniu de aplicare” în comerț numai dacă este utilizat în cadrul acestuia. Simplul fapt că legislațiile a două sau mai multe state acordă drepturi exclusive unui subiect în legătură cu un semn anume nu înseamnă că semnul respectiv are deja, numai datorită acestui fapt, un „domeniu de aplicare” în comerțul din aceste state.

125. De asemenea, Anheuser-Busch consideră că sfera de aplicare geografică a protecției oferite de dreptul național nu este un criteriu adecvat în acest sens, având în vedere că, în caz contrar, cerința ar fi reglementată de dreptul național al statelor membre, ceea ce este contrar jurisprudenței potrivit căreia dreptul mărcilor comunitare este autonom și nu este supus dreptului național (Hotărârea din 25 octombrie 2007, Develey/OAPI, C-238/06 P, Rep., p. I-9375, punctele 65 și 66).

b) Apreciere

126. În opinia noastră, hotărârea atacată în recurs oferă o interpretare extrem de literală și aproape de text a articolului 8 alineatul (4).

127. Pe de o parte, astfel cum se menționează în hotărârea atacată [39], este adevărat că expresia „domeniu de aplicare care depășește

39 — Punctul 180.

domeniul local" califică semnul, și nu utilizarea acestuia sau activitatea comercială; în definitiv, expresia respectivă se referă la domeniul de aplicare al semnului, nicidecum la întinderea utilizării acestuia. Examinarea câtorva versiuni lingvistice ale dispoziției confirmă acest fapt: versiunea italiană este una dintre cele mai clare, introducând conjuncția „și" („contrassegno utilizzato nella normale prassi commerciale e di portata non puramente locale"), dar nici versiunile franceză („signe utilisé dans la vie des affaires dont la portée n'est pas seulement locale"), portugheză („sinal utilizado na vida comercial cujo alcance não seja apenas local") sau germană („eingetragenen Marke oder eines sonstigen im geschäftlichen Verkehr benutzten Kennzeichenrechts von mehr als lediglich örtlicher Bedeutung") nu lasă loc îndoielii, fiind dificilă alegerea unei alte interpretări chiar și în cazul formulărilor care ar putea crea o oarecare îndoială, precum cele utilizate în versiunea spaniolă („signo utilizado en el tráfico económico de alcance no únicamente local") sau în versiunea engleză („sign used in the course of trade of more than mere local significance").

128. Or, în pofida afirmațiilor Tribunalului din hotărârea atacată, cele de mai sus nu pot însemna că domeniul de aplicare al semnului este echivalent cu domeniul geografic de protecție juridică și nici că un semn are un domeniu de aplicare mai mult decât local pentru simplul fapt că este protejat din punct de vedere juridic în mai mult de o țară.

129. După cum am indicat, cerințele articolului 8 alineatul (4) nu se limitează la sfera strict juridică. Termenii utilizați de legiuitorul comunitar și însăși finalitatea dispoziției impun o interpretare legată de fapte, de importanța semnului în comerț [40].

130. În primul rând, sintagma „domeniu de aplicare" și echivalenții utilizați în celelalte versiuni lingvistice par să se înscrie într-o ordine faptică, iar nu în cadrul teritorial de

40 — Ne referim la un tip de interpretare mai apropiată, chiar dacă nu neapărat identică în toți termenii săi, față de cea realizată de OAPI în „Liniile directoare privind procedura de opoziție" citate anterior. Conform OAPI, aprecierea domeniului de aplicare al unui semn în sensul articolului 8 alineatul (4) nu poate fi efectuată dintr-o perspectivă exclusiv geografică, aceasta trebuind să se întemeieze și pe „dimensiunea economică a utilizării semnului", ținând seama de intensitatea utilizării, de durata acesteia, de distribuția de bunuri și servicii pentru care este utilizat și de publicitatea efectuată sub acest semn. Însuși Tribunalul a adoptat punct cu punct această interpretare a OAPI în altă hotărâre pronunțată imediat după hotărârea atacată în recurs: este vorba despre Hotărârea din 24 martie 2009, Moreira da Fonseca/OAPI – General Óptica (T-318/06-T-321/06, Rep., p. II-649). Diferențele dintre cele două hotărâri ale Tribunalului au făcut obiectul, la cererea Curții, al majorității intervențiilor din cadrul ședinței. Recunoscând că hotărârile se întemeiază pe situații de fapt și pe drepturi diferite, Anheuser-Busch și OAPI au declarat că natura diferită a semnelor invocate (o indicație geografică în Budějovický Budvar și o emblemă în General Óptica) nu avea importanță și nu justifica soluții divergente. Dimpotrivă, Budvar a afirmat că Hotărârea General Óptica privește un semn protejat numai prin utilizarea acestuia, un factor care este, în opinia sa, nerelevant pentru denumirile de origine existente și protejate prin simpla lor înregistrare; Budvar a considerat, prin urmare, că hotărârile nu sunt contradictorii și că cerințele prevăzute de articolul 8 alineatul (4) trebuie analizate de la caz la caz, având în vedere natura semnului invocat. Nu împărtășim opinia Budvar.

aplicare a unei norme de protecție [41]. Ideea este conformă cu faptul, subliniat anterior, că articolul 8 alineatul (4) acoperă un ansamblu heteroclit de semne, dintre care unele protejate prin simpla utilizare, iar altele după înregistrare.

131. Tot la această concluzie se ajunge, în al doilea rând, și în urma unei analize a ansamblului de condiții pe care Regulamentul nr. 40/94 le impune unui semn pentru a putea fi invocat drept motiv relativ de refuz în temeiul articolului 8 alineatul (4). După cum s-a arătat mai sus, condițiile citate se pot grupa în două mari categorii: pe de o parte, două de drept național [cele menționate la literele (a) și (b) ale dispoziției], menite să garanteze că semnul este și a fost protejat anterior în mod special la nivel național, iar pe de altă parte, două condiții („utilizarea în comerț” și „domeniu[l] de aplicare care depășește domeniul local”) pe care recurenta le consideră în mod întemeiat condiții autonome „de drept comunitar” și care sunt orientate spre rezervarea acestei căi de opoziție semnelor care, dincolo de protecția națională de care beneficiază, au o anumită prezență și importanță comercială.

132. Sintagma „domeniu de aplicare” poate fi cu greu disociată de piața pe care semnul este prezent și de utilizarea acestuia. Nu întâmplător se vorbește mai întâi despre utilizarea semnului „în comerț”: deși cerința se referă la semn, interpretarea acestuia nu poate fi disociată de context. Dispoziția trebuie interpretată ca un tot.

133. Prin urmare, mărcile neînregistrate și celelalte semne menționate la articolul 8 alineatul (4) nu pot fi invocate ca motiv relativ de refuz decât atunci când au un domeniu de aplicare în comerț care depășește domeniul local [42]. Domeniul teritorial față de care trebuie analizată acest domeniu de aplicare este cel în care semnul beneficiază de protecție juridică [43], însă simpla existență a acestei protecții pe întreg teritoriul unui stat membru sau chiar în mai multe state membre nu garantează îndeplinirea condiției privind domeniul de aplicare.

134. Aspectele menționate anterior se confirmă și dacă procedăm, în al treilea rând, la o interpretare teleologică. Includerea acestei condiții privind domeniul de aplicare corespunde, după cum am precizat în repetate rânduri, voinței legiuitorului de a opri accesul la articolul 8 alineatul (4) pentru acele semne

41 — Dicționarul Real Academia Española definește cuvântul „alcance” drept „capacidad de alcanzar o cubrir una distancia”, Academia Franceză include printre semnificațiile termenului „portée” și pe aceea de „distance maximale à laquelle une chose peut exercer son effet, étendue, champ d'action d'un phénomène”. Extrem de expresiv este și termenul „significance” pe care îl folosește versiunea engleză și pe care Cambridge Advanced Learner's Dictionary îl consideră sinonim cu „importance” și cu „special meaning”.

42 — A se vedea în acest sens Fernández Novoa, C., *El sistema comunitario de marcas*, Ed. Montecorvo, Madrid, 1995, p. 167, și Mühlendahl, A., Ohlgart, D., și v. Bomhard, V., *Die Gemeinschaftsmarke*, Bech, München, 1998, p. 38.

43 — După cum se desprinde din principiul teritorialității, examinat anterior.

care nu „merită” să aibă capacitatea de a împiedica înregistrarea unei mărci similare la nivel comunitar [44].

135. În conformitate cu articolul 1 din Regulamentul nr. 40/94, după înregistrare, marca comunitară este validă și este protejată pe întreg teritoriul Uniunii. Prin urmare, pentru ca un drept anterior neînregistrat să poată împiedica înregistrarea unei mărci comunitare destinate să acopere teritoriul celor 27 de state membre, acesta trebuie să aibă o importanță capabilă să justifice faptul că prevalează față de această marcă comunitară mai recentă. „Domeniul de aplicare” al acestuia trebuie să permită blocarea potențială, cu efecte în toată Uniunea, a înregistrării unei mărci, iar acest domeniu de aplicare nu se poate referi numai la domeniul teritorial de protecție a dreptului invocat.

136. Soluția interpretativă oferită de Tribunal în hotărârea atacată se adaptează ușor semnelor care, asemenea Bud, beneficiază de o protecție internațională formalizată printr-o înregistrare. Cu toate acestea, cea mai mare parte dintre semnele cuprinse în sfera de aplicare a articolului 8 alineatul (4) nu întrunesc aceste caracteristici.

137. Pe de o parte, dispoziția în cauză pare să fie fundamental concepută pentru semnele protejate într-un singur stat membru [45], nu pentru cazurile mai puțin importante cantitativ în care există o protecție transnațională. Interpretarea condiției privind „domeniul de aplicare” ca sinonim al domeniului teritorial de protecție juridică ar conduce la excluderea *a priori* a posibilității de invocare în temeiul articolului 8 alineatul (4) a semnelor protejate pe întreg teritoriul unui stat membru, însă nu dincolo de frontierele acestuia, având în vedere că nu vor avea niciodată un domeniu de aplicare mai mult decât local [46]. Pentru includerea acestora în sfera de aplicare a dispoziției în cauză trebuie atribuită o semnificație mai pronunțat faptică termenului domeniu de aplicare, impunându-se ca semnul să fie cunoscut pe un teritoriu mai mare decât un oraș sau o regiune, de exemplu.

138. Pe de altă parte, nici soluția pe care o propune hotărârea atacată nu se adaptează semnelor care, asemenea mărcilor neînregistrate, apar și dobândesc protecție prin utilizare, fără să fie necesară o înregistrare prealabilă. În aceste cazuri, care reprezintă majoritatea celor care țin de dispoziția analizată în prezenta cauză, întinderea utilizării și

44 — În acest sens, Kitchin, D., Llewelyn, D., Mellor, J., Meade, R., Moody-Stuart, T., și Keeling, D., *Kerly's Law of Trade Marks and Trade Names*, Sweet & Maxwell, Londra, 2005, p. 274.

45 — În acest sens, se face referire la „legislația statului membru aplicabilă acestui semn”.

46 — Din interpretarea oferită de Tribunal s-ar putea deduce că numai o protecție internațională garantează acest domeniu de aplicare (a se vedea în acest sens punctul 181 din hotărârea atacată: „drepturile anterioare invocate au un domeniu de aplicare care depășește domeniul local în măsura în care protecția acestora, în temeiul articolului 1 alineatul (2) din Aranjamentul de la Lisabona și al articolului 1 din convenția bilaterală, se întinde dincolo de teritoriul lor de origine”).

întinderea protecției juridice nu pot fi delimitate cu ușurință.

139. În final, contrar celor arătate la punctul 180 din hotărârea atacată, considerăm că articolul 107 din Regulamentul nr. 40/94 nu se opune interpretării pe care o propunem aici.

140. Articolul 8 alineatul (4) funcționează în paralel cu acest articol 107, care permite „coexistența" noii mărci comunitare și a unui semn anterior cu sferă de aplicare numai locală atunci când prevede că titularul acestui drept anterior cu sferă de aplicare locală (care nu poate fi invocat, prin urmare, pentru întemeierea opoziției la înregistrarea unei mărci comunitare, însă care este protejat într-un stat membru) „poate să se opună utilizării mărcii comunitare pe teritoriul pe care acest drept este protejat". Din această dispoziție rezultă că unei sfere de aplicare locale îi corespunde o protecție limitată la teritoriul statului membru, iar unei sfere de aplicare mai mult decât locale îi corespunde o protecție pentru toată Uniunea [47], iar nu că protecția la nivel comunitar (prin admiterea opoziției la înregistrarea mărcii mai recente) nu trebuie acordată decât dacă există protecție juridică în mai mult de un singur stat membru. În opinia noastră, articolul 107 nu este suficient pentru a crea o legătură indisolubilă între sfera de aplicare și sfera teritorială de protecție în sensul propus de hotărârea atacată.

141. Având în vedere considerațiile menționate anterior, în opinia noastră, deși o indicație geografică precum Bud ar fi protejată în mai mult de un singur stat în temeiul unui acord internațional, aceasta ar îndeplini condiția privind „domeniu[l] de aplicare care depășește domeniul local" numai făcând dovada (situație care pare să se regăsească în speță) că este cunoscută și utilizată în unul dintre aceste state în care beneficiază de protecție.

142. Considerăm, așadar, că trebuie admis al treilea aspect al primului motiv de recurs.

4. Concluzie

Având în vedere cele de mai sus, propunem Curții admiterea celui de al doilea și a celui de al treilea aspect ale primului motiv de recurs și respingerea primului aspect.

47 — Pornind de la această idee, Fleckenstein consideră că ambele articole constituie un „sistem": Fleckenstein, J., *Der Schutz territorial beschränkter Kennzeichen* (Peter Lang – Europäische Hochschulschriften, Frankfurt am Main, 1999), p. 104.

B — *Cu privire la al doilea motiv de recurs, referitor la încălcarea articolului 8 alineatul (4) și a articolului 74 alineatul (1) din Regulamentul nr. 40/94*

1. Argumentele părților

143. În cadrul celui de al doilea motiv de recurs, întemeiat pe încălcarea articolului 8 alineatul (4) și a articolului 74 alineatul (1) din Regulamentul nr. 40/94, recurenta afirmă că punctul 199 din hotărârea atacată este afectat de o eroare de drept atunci când impune camerei de recurs a OAPI obligația de a cerceta din oficiu dreptul național aplicabil, inclusiv jurisprudența referitoare la dreptul Budvar de a interzice utilizarea unei mărci mai recente invocând o indicație geografică. Considerând că rezultatul procedurilor naționale ar putea fi cunoscut prin intermediul surselor general accesibile și că, prin urmare, constituia un fapt notoriu exclus din sarcina probei pe care articolul 74 din regulament o atribuie persoanei care a formulat opoziția, Tribunalul ar fi încălcat această dispoziție conform căreia, într-o procedură de opoziție, examinarea OAPI trebuie să se limiteze la motivele invocate și la cererile introduse de părți.

2. Apreciere

144. Acest al doilea motiv de recurs prezintă de fapt două probleme diferite:

145. Este vorba în primul rând despre a se analiza dacă articolul 74 alineatul (1) din Regulamentul nr. 40/94 obligă sau nu obligă OAPI la examinarea din oficiu a stadiului și a rezultatelor procedurilor judecătorești derulate în statul membru în cauză și, prin urmare, dacă deciziile jurisdicționale naționale constituie, în acest sens, fapte notorii.

146. În deciziile anulate, camera de recurs a OAPI a ținut cont doar de o serie de hotărâri judecătorești franceze și germane prin care se refuza titularilor Bud dreptul de a interzice producătorului Anheuser-Busch utilizarea acestuia pe teritoriile naționale corespunzătoare. La acea dată, hotărârile naționale în discuție nu erau definitive, însă camera de recurs nu a ținut de cont de această informație care nu fusese invocată de Budvar.

147. Considerăm că modalitatea de a proceda a camerei de recurs a OAPI a respectat întru totul normele ce reglementează procedura de opoziție și în special regimul general privind sarcina probei prevăzut de articolul 74 alineatul (1) din Regulamentul nr. 40/94. După confirmarea ca regulă generală a obligației OAPI de a proceda la o examinare din oficiu a faptelor, dispoziția menționată prevede că, „în cazul unei proceduri privind motivele relative de respingere a înregistrării, examinarea este limitată la motivele invocate și la cererile introduse de părți".

148. Prin urmare, sarcina probei îi revine integral persoanei care a formulat opoziția, fără să se impute Oficiului că nu a ținut seama de existența unor hotărâri judecătorești care, indiferent de ceea ce susține Tribunalul, nu constituie „fapte notorii". Chiar dacă sursele care ar fi putut oferi această informație erau „accesibile" camerei de recurs, nu îi revine acesteia, ci părții interesate sarcina de a verifica toate informațiile invocate în procedură și în special de a verifica dacă o hotărâre pronunțată într-un litigiu național este sau nu este definitivă.

149. În al doilea rând, în această argumentație principală a celui de al doilea motiv de recurs, recurenta introduce în mod indirect, din perspectiva probei, a doua obiecțiune. În special, Anheuser-Busch afirmă că „camera de recurs deține probe cu privire la faptul că Budvar a încercat fără succes să convingă instanțele naționale să recunoască drepturile pe care le invocă în prezent împotriva cererilor de înregistrare a mărcii comunitare depuse de Anheuser-Busch. […] Budvar nu a pus la dispoziție nicio decizie care să îi permită recunoașterea drepturilor conform articolului 8 alineatul (4)". Modul de redactare a recursului ar putea sugera că, în opinia Anheuser-Busch, articolul 8 alineatul (4) litera (b) din regulament trebuie înțeles în sensul că persoana care formulează opoziția trebuie să facă dovada că a reușit în mod eficient să interzică utilizarea unei mărci mai recente și că nu ar fi suficient ca aceasta să dispună de un drept abstract de a interzice utilizarea unei mărci mai recente.

150. Dacă aceasta este interpretarea pe care o susține recurenta, ne exprimăm dezacordul în acest sens. În opinia noastră, este clar că articolul 8 alineatul (4) litera (b) impune exclusiv ca persoana care formulează opoziția să dispună de acest drept în abstract, ca o posibilitate de protecție a semnului său la nivel național. Formularea unei opoziții va fi posibilă dacă se va dispune de acest drept, chiar dacă nu a fost exercitat sau nu a fost recunoscut în mod expres de o instanță.

151. S-ar putea afirma că, prin impunerea exclusiv a dreptului în abstract, orice argument cu privire la stadiul procedurii naționale (caracterul definitiv sau nu al hotărârilor judecătorești de recunoaștere a dreptului) își pierde relevanța. Or, existența hotărârilor naționale (definitive sau nu) care resping, precum în speță, dreptul de a interzice utilizarea unei mărci mai recente poate constitui un indiciu al inexistenței acestui drept.

152. Fără a se aduce atingere acestei ultime precizări, considerăm că trebuie admis al doilea motiv de recurs.

C — *Admiterea recursului și trimiterea cauzei Tribunalului spre rejudecare*

153. În lumina considerentelor de mai sus, considerăm că este necesară admiterea recursului, admițând al doilea motiv de recurs, precum și al doilea și al treilea aspect ale primului motiv, și anularea hotărârii menționate.

154. Întrucât se pare că erorile detectate pot fi îndreptate numai prin efectuarea unor constatări de fapt, considerăm că prezenta cauză nu se află în stare de a fi judecată de către Curte în sensul articolului 61 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție, motiv pentru care recomandăm trimiterea acesteia Tribunalului spre rejudecare, pentru a efectua respectivele verificări și pentru a se pronunța din nou în conformitate cu acestea.

155. Tribunalului îi revine în special competența de a verifica dacă Budvar a făcut dovada utilizării mărcii Bud „în comerț" înainte de data depunerii de către Anheuser-Busch a primei cereri de înregistrare a Bud ca marcă comunitară. În acest sens, Tribunalul va trebui să utilizeze o interpretare autonomă a condiției „utilizare în comerț", și anume care să nu reflecte interpretarea stabilită de jurisprudență cu privire la această formulă, însă în contextul articolului 9 alineatul (1) din același regulament.

VII — Cheltuieli de judecată

156. Întrucât am propus trimiterea cauzei Tribunalului spre rejudecare, cererea privind cheltuielile de judecată aferente procedurii de recurs se va soluționa odată cu fondul.

VIII — Concluzie

157. Având în vedere cele expuse anterior, propunem Curții:

1) să admită recursul formulat de Anheuser-Busch împotriva hotărârii pronunțate la 16 decembrie 2008 de Camera întâi a Tribunalului, în cauzele conexate T-225/06, T-255/06, T-257/06 și T-309/06.

2) să trimită cauza Tribunalului Uniunii Europene spre rejudecare.

3) să dispună soluționarea cererii privind cheltuielile de judecată odată cu fondul.